

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра англійської філології та перекладу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної роботи та
навчальної роботи
Жильцов О.Б.
« 04 » _____ 20 18 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

для студентів
спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
освітнього рівня ПЕРШИЙ (бакалаврський)
освітня програма МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська)
спеціалізація 035.04 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно)

Київ – 2018

Розробник: Козачук А.М., старший викладач кафедри англійської філології та перекладу
Викладач: Козачук А.М., старший викладач кафедри англійської філології та перекладу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри англійської філології та перекладу
Протокол від № ____ від _____ 2018 року
Завідувач кафедри _____ Якуба В.В.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми **МОВА І ЛІТЕРАТУРА (англійська)**
« ____ » _____ 2018 року
Гарант освітньої програми _____

Робочу програму перевірено « ____ » _____ 2018 року
Заступник директора _____ (Заяць Л.І.)

Пролонговано:

На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		заочна
Вид дисципліни	вибіркова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська, українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	4	120	-
Курс	3		-
Семестр	5	6	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2	-
Обсяг кредитів	2	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	-
Аудиторні	28	28	-
Модульний контроль	4	4	-
Семестровий контроль			-
Самостійна робота	28	28	-
Форма семестрового контролю		Залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни:

1. Подати цілісний виклад принципів перекладу від давнини до сучасності.
2. Озброїти студентів знаннями про зародження двох історичних принципів перекладу та про їх впровадження.
3. Ознайомити студентів з новітніми теоріями перекладу західних і вітчизняних перекладознавців.
4. Ознайомити студентів з основними видами художнього та фахового перекладу та їх особливостями.

Навчання передбачає оволодіння такими компетенціями:

- володіння знаннями своєї дисципліни та здатність побудувати навчальний процес таким чином, щоб досягти високої ефективності процесу навчання;
- увага до відмінностей та впливу культури (здатність до культурної чутливості та здатності ідентифікувати і вживати різні способи спілкування з представниками інших культур);
- **перекладацька компетенція** (знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння застосовувати їх у перекладацькій діяльності, здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття).

3. Результати навчання за дисципліною

Після вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- основні способи аналізу, опису та інтерпретації явищ англійської мови.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:				Модульний контроль	Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні		
Змістовий модуль 1. Теорія перекладу в Україні та у світі							
Тема 1. Явище перекладу	8	2		2			4
Тема 2. Текст і контекст у перекладі	8	2		2			4
Тема 3. Історія перекладу в Україні	8	2		2			4
Тема 4. Історія світового перекладу	8	2		2			4
Модульний контроль	2					2	
Разом	34	8		8		2	14
Змістовий модуль 2. Еквівалентність у перекладі							
Тема 5. Специфіка оригіналу у перекладознавстві	8	2		2			4
Тема 6. Індивідуальний стиль у перекладі	8	2		2			4
Тема 7. Рівні, одиниці та способи перекладу	8	2		2			4
Модульний контроль	2					2	
Разом	26	6		6		2	14
Змістовий модуль 3. Основи перекладацької майстерності							
Тема 8. Переклад власних назв та форм звертання	8	2		2			4
Тема 9. Переклад реалій та діалектизмів	9	2		2			4
Тема 10. Підходи до перекладу інтертексту, інтергloseм та стилістично маркованої лексики	9	2		2			4
Модульний контроль	2					2	
Разом	26	6		6		2	14
Змістовий модуль 4. Жанрові теорії перекладу							
Тема 11. Переклад ділової документації	4	2		2			4
Тема 12. Переклад науково-технічних текстів	4	2		2			4
Тема 13. Переклад прозових художніх творів та публіцистики	4	2		2			4
Тема 14. Переклад поезії та драматичних творів	4	2		2			4
Модульний контроль	2					2	
Разом	34	8		8		2	14
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	120	28		28		8	56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія перекладу в Україні та у світі. The translation theory in Ukraine and in the world.

Лекція 1. Явище перекладу. The phenomenon of translation.

1. Significance of translation.
2. Sorts of translation.
3. Ways of translation.

Лекція 2. Текст і контекст у перекладі. Text and context in translation.

1. Ways and kinds of translating
2. Models of translation
3. Context in translation
4. Text style in translation

Лекція 3. Історія перекладу в Україні. History of Ukrainian translation.

1. Early translations in Ukrainian state.
2. Translations in the 16th-19th centuries.
3. Translations in the 20th century.
4. Newest translation history in Ukraine.

Лекція 4. Історія світового перекладу. Global history of translation.

1. Earliest world's translations.
2. European translation in the Middle Ages.
3. Translation in the 17th-19th centuries.
4. Translation in the 20th century.

Змістовий модуль 2. Історія розвитку перекладу. History of translation.

Лекція 5. Специфіка оригіналу у перекладознавстві. Properties of the source matter in translatology.

1. Source matter as text.
2. Source matter as aesthetic value.
3. Source matter as translation object.

Лекція 6. Індивідуальний стиль у перекладі. Individual style in translation.

1. Notion of style.
2. Text's style and author.
3. Translator and translation text style.

Лекція 7. Рівні, одиниці та способи перекладу. Levels, units and methods of translation.

1. Translation units – general notion.
2. Translation levels.
3. Ways of translation.

Змістовий модуль 3. Основи перекладацької майстерності. Translating skills essentials.

Лекція 8. Переклад власних назв і форм звертання. Translation of proper names and address forms.

1. Proper names classification.
2. Legal instruments on Ukrainian-English proper names translation.
3. English-Ukrainian proper names transliteration and transcription.
4. Complex proper names translation.

Робота на практичному занятті	10	4	40	3	30	3	30	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10								
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30								
	Разом	-	78	-	66	-	66	-	78
Максимальна кількість балів: 288									
Розрахунок коефіцієнта: $a = \frac{78 + 66 + 66 + 78}{100} = 2,88$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Змістовий модуль 1. Предмет теорії перекладу. The subject of translation theory.

1. Проаналізувати умови роботи та безпеки праці перекладача.
2. Проаналізувати міжмовні контакти за участю української мови.
3. Здійснити порівняльний аналіз історії перекладу в Україні та англомовних країнах.
4. Окреслити основні періоди розвитку перекладу у Західній Європі.
5. Порівняти класичну і барокову традиції в українському перекладі.

Форма контролю: ПМК.

Критерії оцінювання: 0-5 балів (по 1 балу за кожне повністю розкрите питання).

Змістовий модуль 2. Еквівалентність у перекладі. Equivalent translation.

1. Здійснити текстологічний аналіз оригіналу.
2. Пояснити різницю між еквівалентністю і адекватністю перекладу.
3. Пояснити на прикладах творчу природу процесу перекладу.
4. Охарактеризувати стиль тексту оригіналу.
5. Проаналізувати переклад з точки зору вибору одиниці перекладу.

Форма контролю: ПМК.

Критерії оцінювання: 0-5 балів (по 1 балу за кожне повністю розкрите питання).

Змістовий модуль 3. Основи перекладацької майстерності. Translating skills essentials.

1. Знайти приклади невдалого перекладу власних назв.
2. Здійснити порівняльний аналіз українських та англійських реалій в межах одного ЛСП.
3. Знайти тексти з великим вмістом інтергlosem і запропонувати способи їх перекладу різними мовами.
4. Виконати переклад тексту з другої іноземної мови.
5. Навести приклади вдалого/невдалого перекладу емоційно-навантаженої лексики.

Форма контролю: ПМК.

Критерії оцінювання: 0-5 балів (по 1 балу за кожне повністю розкрите питання).

Змістовий модуль 4. Жанрові теорії перекладу. Genre theories of translation.

1. Здійснити коментований переклад офіційного документу.
2. Здійснити коментований переклад анотації наукової статті.
3. Знайти приклади різних трансформацій у перекладі.
4. Виконати коментований переклад поезії.
5. Виконати коментований переклад драматургічного тексту.

6.3. Форми проведення модульного контролю на критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у вигляді комп'ютерного тесту.

Типи тестових завдань: множинний вибір, коротка відповідь, відповідність.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Форма семестрового контролю – залік. Оцінювання відбувається шляхом переведення загальної суми балів, набраної за два семестри, у 100-бальну шкалу.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (самоконтроль).

1. Translation of nationally biased units of lexicon. Особливості передачі реалій.
2. Consecutive translation and its peculiarities. Послідовний переклад: особливості.
3. World translation history (Ancient Near East, Ancient Greece, Ancient Rome, translations of the Bible and antique texts in the Medieval Ages, translation during the periods of Renaissance, Baroque, Classicism, Romanticism, Modernism and Post-Modernism). Історія світового перекладу (Давній Схід, Античність, переклади Біблії та античних текстів у добу Середньовіччя; перекладацькі традиції часів Відродження та Бароко, Класицизму і Романтизму, Модернізму та Постмодернізму).
4. Communicative, cognitive, creative and protecting functions of translation. Комунікативна, когнітивна, креативна і охоронна функції перекладу.
5. Situation (denotation) model of translation. Ситуативна (денотативна) модель перекладу.
6. Text and context in translation. Context as a category in the theory of translation. Текст і контекст у перекладі: визначення контексту як перекладознавчої категорії.
7. Author's and translator's individual styles. Індивідуальний стиль автора та індивідуальний стиль перекладача.
8. Textualist, free and adequate translation. Буквалістичний, "вільний" і "адекватний" переклад.
9. Simultaneous translation and its peculiarities. Синхронний переклад: особливості.
10. Statement compression in translation. Компресія повідомлення в перекладі.
11. History of translation in Ukraine ("Eneyida" ("The Aeneid") by I. Kotliarevskyi, I. Franko's method, M. Starytskyi, the neoclassicists). Історія українського перекладу («Енеїда» І.П. Котляревського, творчий метод Івана Франка, М. Старицький, діяльність групи неокласиків).
12. Translation of proper names. Переклад власних назв.
13. Translation of poetry. Особливості перекладу поетичного твору.
14. Artistic translation as a nation-building tool. Development of translation theories in Ukraine. Художній переклад в Україні як інструмент націєтворення. Розвиток перекладознавчих концепцій в Україні.
15. Translation of phraseological units and idioms. Переклад фразеологізмів та ідіом.
16. Translation of historic and archaic lexical units. Переклад історизмів та архаїзмів.
17. Scientific text and peculiarities of its translation. Особливості науково-технічного тексту та його перекладу.
18. Translation of colloquial lexicon and dialecticisms. Переклад розмовної лексики та діалектизмів.
19. Translation of stylistically marked units of lexicon. Способи перекладу стилістично маркованої лексики.
20. Translation of prose. Переклад художньої прози.
21. Translation of information style text. Переклад текстів інформаційного жанру.
22. Translation of intertextual elements and interglossemes. Способи перекладу інтертекстуальних елементів, інтергloseм.
23. Translation of legal instruments. Переклад офіційно-ділових (юридичних) документів.
24. Peculiarities of translation for theatre, cinema and television. Особливості перекладу для театру, кіно й телебачення.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81

Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Семестр 3

Загальна кількість годин: 120, з них: Лекції (теоретична підготовка): 28 годин; Практичні заняття: 28 годин; Самостійна робота: 56 годин; Модульний контроль: 8 годин.

Модулі	I модуль				II модуль			III модуль			IV модуль			
Назва Модуля	Теорія перекладу в Україні та у світі				Еквівалентність у перекладу			Основи перекладацької майстерності			Жанрові теорії перекладу			
Кількість балів за модуль	78				66			66			78			
Лекції	Лекція №1 (1 бал)	Лекція №2 (1 бал)	Лекція №3 (1 бал)	Лекція №4 (1 бал)	Лекція №5 (1 бал)	Лекція №6 (1 бал)	Лекція №7 (1 бал)	Лекція №8 (1 бал)	Лекція №9 (1 бал)	Лекція №10 (1 бал)	Лекція №11 (1 бал)	Лекція №12 (1 бал)	Лекція №13 (1 бал)	Лекція №14 (1 бал)
Дати														
Теми практичних занять	Практичне заняття №1 (1+10 балів)	Практичне заняття №2 (1+10 балів)	Практичне заняття №3 (1+10 балів)	Практичне заняття №4 (1+10 балів)	Практичне заняття №5 (1+10 балів)	Практичне заняття №6 (1+10 балів)	Практичне заняття №7 (1+10 балів)	Практичне заняття №8 (1+10 балів)	Практичне заняття №9 (1+10 балів)	Практичне заняття №10 (1+10 балів)	Практичне заняття №11 (1+10 балів)	Практичне заняття №12 (1+10 балів)	Практичне заняття №13 (1+10 балів)	Практичне заняття №14 (1+10 балів)
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 балів)				Табл. 6.1 (5 балів)			Табл. 6.1 (5 балів)			Табл. 6.1 (5 балів)			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)			
Підсумковий контроль	ПМК													

Загальна кількість балів: 288

Коефіцієнт рейтингового оцінювання: $\frac{1}{2,88}$

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. Навчальний посібник. Київ, 2003. 280 с.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця, 2001. 448 с.
3. Чередниченко О. Про мову і переклад. Київ, 2007. 248 с.

Додаткова

1. Бик І.С. Теорія і практика перекладу. Конспект лекцій. URL: <http://www.franko.lviv.ua/faculty/intrel/tpp/>
2. Комиссаров В.Н. Лингвистика перевода. Москва, 2007. 166 с.
3. Миньяр-Белоручев Р. К. Теория и методы перевода. Москва, 1996. 208 с.
4. Мирам Г.Э. Профессия: переводчик. Київ, 2004. 158 с.
5. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків, 2012. 375 с.
6. Табаковська Е. Когнітивна лінгвістика і поетика перекладу : монографія / пер. С.Тюпа. Івано-Франківськ, 2013. 202 с.
7. Факторович Д.Е. Основы теории художественного перевода. Минск, 2009. 167 с.
8. Panou D. Equivalence in Translation Theories: A Critical Evaluation // Theory and Practice in Language Studies , Vol 3, Iss 1, Pp 1-6 (2013)
9. Skibińska E. “Garść uwag” o jakości przekładu / Elżbieta Skibińska // Rocznik przekładoznawczy. – 2009. Nr.5. S.13-27.

9. Додаткові ресурси

1. Нормативна таблиця для відтворення українських власних назв засобами англійської мови // Рішення Української комісії з питань правничої термінології №9 – Протокол №2 від 19 квітня 1996 р. URL : <http://www.brama.com/art/transliterationu.html>
2. Guo H. A Brief Analysis of Culture and Translation / H.Guo // Theory and Practice in Language Studies, Vol 2, Iss 2, Pp 343-347 (2012)